

YÖNETİCİYE DUYULAN GÜVENİN İŞGÖREN SESLİLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNDE PSİKOLOJİK RAHATLIĞIN ARACI ROLÜ

Doç. Dr. Neslihan DERİN
İnönü Üniversitesi
neslihan.derin@inonu.edu.tr

Doç. Dr. Erkan Turan DEMİREL
Fırat Üniversitesi
edemirel@firat.edu.tr

ÖZET

Problem Durumu: Çalışanın içinde bulunmuş olduğu organizasyonda yetenek ve tecrübeleriyle doğru olduğunu düşündüğü fikir, düşünce, önerilerini ileride ayıplanma, baskıya maruz kalma, soyutlanma, aşağılanma korkusu olmadan doğru yer ve zamanda ifade ederek öğrenmeye katkı sağlayabilmesi olarak tanımlanan psikolojik rahatlığın yazındaki bilgiye göre öncüllerinden birisi yöneticiye güvendir. Yöneticiye güven aynı zamanda işgörenlerin işe yönelik duyduğu kaygıların ve işe ilişkin önerilerinin işyerindeki karar alma mekanizmasındaki etkisinin sınırlarını gösteren işgören sesliliğini de etkilemektedir.

Bu kapsamda yapılan yazın taramasında, yöneticiye güvenle psikolojik rahatlık ve işgören sesliliği arasındaki ilişkileri, özellikle sosyal mübadele ve örgütsel destek kuramı kuramı bakış açısıyla inceleyen kuramsal ve görgül çalışmaların çok sınırlı olduğu gözlemlenmiştir.

Çalışmanın problem cümlesi, “yöneticiye güven ve işgören sesliliği arasındaki ilişkide, psikolojik rahatlığın aracılık rolü var mıdır?” şeklinde belirlenmiştir.

Araştırmanın Katkısı: Araştırma problemine yönelik yazın bulgularının sınırlı olması, değişkenler arası ilişkinin varlığına, yönüne ve gücüne yönelik kanıtların da zayıf kalmasına neden olmaktadır. Değişkenler arasında bulunan ilişkiler ve roller, yazında görülen kısmi belirsizliğin azalmasına katkıda bulunacaktır.

Araştırmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı; yöneticiye duyulan güveninin, psikolojik rahatlık ve işgören sesliliğine etkisini tespit etmek ve yöneticiye güven ile işgören sesliliği ilişkisinde psikolojik rahatlığın aracılık rolü olup olmadığını saptamaktır

Kapsam ve Yöntem: Araştırma verisi, İnönü Üniversitesi öğretim elemanları arasından 210 kişinin cevap verdiği anket yöntemi ile toplanmıştır. Anketin içeriğinde, demografik sorular, Psikolojik rahatlık, yöneticiye güven ve işgören sesliği ölçekleri bulunmaktadır.

Edmondson,(2010) tarafında geliştirilen psikolojik rahatlık ölçeğinin, Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasını, Yener (2015) yapmıştır. Katılımcıların yöneticiye güven düzeylerini belirlemek için; Mayer vd. (1995) geliştirdikleri, Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Tokgöz ve Aytemiz Seymen (2013) tarafından gerçekleştirilen ölçek kullanılmıştır. İş gören sesliliği için ise Van Dyne ve Le pine (1998) geliştirdikleri, Türkçe geçerlilik, ve güvenilirlik çalışmasını Çetin ve Çakmakçı (2012)'nın yaptığı ölçek kullanılmıştır. Elde edilen veriler yapısal regresyon modeli ile analiz edilmiştir

Bulgular: Analiz sonucunda değişkenler arasında anlamlı ve pozitif yönlü ilişkilerin olduğu, ayrıca yöneticiye güvenin hem psikolojik rahatlık hem de işgören sesliliği üzerinde pozitif yönde bir etkisinin olduğu görülmüştür. Bununla birlikte psikolojik rahatlığın, yöneticiye duyulan güvenin işgören sesliliği üzerindeki etkisinde aracılık etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.